

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN SINIF YÖNETİMİ BECERİLERİ

Yrd.Doç.Dr. Fatma YAŞAR EKİCİ¹
Okul Öncesi Öğretmeni Gizem GÜNHAN²
Okul Öncesi Öğretmeni Şebnem ANILAN³

Özet

Bu araştırmanın temel amacı okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin incelenmesidir. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma evrenini Türkiye’de okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapmakta olan okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırma örneklemini ise 2016-2017 eğitim öğretim yılının güz döneminde İstanbul, Yalova, Trabzon, Afyon, Bursa, Kayseri, Tekirdağ, Sakarya, İzmit, İzmir, Antalya, Adana, Ordu, Batman ve Mardin illerindeki devlet ve özel okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapmakta olan 300 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanmış olan Kişisel Bilgi Formu ve Denizel Güven ve Cevher tarafından geliştirilmiş olan Sınıf Yönetimi Beceri Düzeyi Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS.20 paket programı kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular şöyledir: Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri yaş, çalışılan kurum türü, medeni durum, gelir düzeyi, görevdeki kadro durumu, eğitim düzeyi, sınıfta bulunan öğrenci sayısı ve sınıf yönetimiyle ilgili eğitim alma durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır. Bundan farklı olarak okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri düzeyleri mesleki kıdeme göre farklılaşmaktadır. Buna göre mesleki kıdemi 10 yıl ve üzeri olan okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri, mesleki kıdemi 0-11 ay arasında olan okul öncesi öğretmenlerinden daha yüksektir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Öğretmeni, Sınıf Yönetimi Becerisi

PRESCHOOL TEACHERS’ CLASSROOM MANANGEMENT SKILLS**Abstract**

The aim of this study is to examine preschool teachers’ classroom management skills. The study was conducted in the survey method. The population of the study consists of preschool teachers working in preschool education institutions in Turkey. The sample of the study consists of 300 preschool teachers working in preschool education institutions in 2016-2017 academic year in İstanbul, Yalova, Trabzon, Afyon, Bursa, Kayseri, Tekirdağ, Sakarya, İzmit, İzmir, Antalya, Adana, Ordu, Batman and Mardin cities of Turkey. The tool used for data collection were Personal Information Form that are developed by the researchers and The Level of Classroom Management Skills Scale that are developed by Denizel Güven and Cevher. In the analysis of the data, SPSS 20 package program was applied. At the end of the research, it is found that: Preschool teachers’ classroom management skills do not differ significantly by age, type of preschool institution, marital status, income level, staff status, education level, number of students in classroom and the state of getting education on classroom management skills. Preschool teachers’ classroom management skills differ significantly by professional experience. According to that, the classroom management skills of preschool teachers who have over 10 years of professional experience were higher than the classroom management skills of preschool teachers who have 0-11 months of professional experience.

Keywords: Preschool Teacher, Classroom Management Skills

Özgün Araştırma/Original Article

¹ Sorumlu yazar/Corresponding Author: İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Türkiye, fatmayasarekici@hotmail.com

² İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Türkiye, gizemgnhn@gmail.com

³ İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Türkiye, sbnm.anilan@gmail.com

I. GİRİŞ

Sistematik bir yöntem olarak sınıf yönetimi kaynakları örgütleme, çevreyi etkili bir biçimde düzenleme, öğrenci gelişimini gözleme, ortaya çıkabilecek öğrenci sorunlarını önceden tahmin edebilme gibi unsurları barındırarak sınıf yaşamının bir orkestra gibi yönetilmesidir (Terzi, 2002). Manning ve Bucher (2013) sınıf yönetimini; sınıfta, fiziksel ve psikolojik güvenliği sağlayan stratejiler, öğrencilerin davranışlarını düzenleyen ve öz disiplini oluşturmayı sağlayan teknikler, sınıftaki olayların düzenli ilerlemesini sağlayan yöntemlerin tümü olarak tanımlamaktadır.

Avcı (2011)'ya göre sınıf yönetiminin amacı; çocukları kazanımlara ulaştırmak için öğretim faaliyetlerini etkin olarak yürütebilmektir. Çocukların motivasyonunu ve sorumluluğunu artırarak, öğrenmelerini sağlayacak düzenli ve güvenli bir sınıf ortamı oluşturmak sınıf yönetiminin başlıca amaçlarındandır. Bunun yanı sıra çocukların sorumluluk almalarını sağlamak, zaman yönetimi konusunda başarılı olmak, olumlu bir sınıf atmosferi yaratmak, çocukların davranışlarının olumlu yönde gelişmesini sağlamak, davranışlarının sonuçlarıyla karşılaşmalarını sağlayıp kendi kendini kontrol edebilecek ortam yaratmak, çocukları özsaygıları gelişmiş bireyler haline getirmek ayrıca sınıf yönetiminin amaçları arasında yer almaktadır (Çalık, 2012; Sadık, 2006; Raver, Jones, Li-Grining, Zhai, Bub, ve Pressler, 2011).

Sınıf yönetimi, etkili öğretimin en önemli elemanlarından birisidir. Son yıllarda yapılan birçok çalışma öğrencilerin davranışlarının ve akademik başarılarının, öğretmenlerin sınıflarını ne kadar iyi yönettiğine bağlı olarak değiştiğini göstermektedir. Öğrencilerin hem olumlu ve hem de olumsuz davranışları öğretmenin davranışları ile doğrudan ilişkilidir. Öğretmenin etkili bir sınıf yönetimi sistemi kurması ve davranışlarını değiştirmesi ile tüm öğrencilerin davranışları değişebilmektedir (Sucuoğlu, 2008).

İyi bir sınıf yönetimi, öğretmenin öğrencilerle kuracağı olumlu iletişime ve iyi ilişkilere bağlıdır. Öğretmenler, öğrencileri ile kuracakları iletişime dayanak oluşturan değerler ve ilişkiler konusunda hem doğru, hem de yeterli bilgiye sahip olmalıdırlar. Olumlu iletişim ile organize edilecek bir öğretim süreci, öğretmen-öğrenci arasındaki karşılıklı güven ve empatinin güçlendirilmesine ortam hazırlayacaktır (Celep 2004; İpşir, 2002).

Sınıf yönetimi becerileri dört ana başlık altında toplanabilir. Bunlar; öğretimin yönetilmesi, sınıf prosedürü ve rutin işler, sınıfın fiziksel düzeninin örgütlenmesi ve öğrenci davranışlarının yönetilmesidir (Sanford ve Emer, 1987). Başar (1999) ve Gündüz (2004) ise sınıf yönetiminin beş boyutundan söz etmektedir. Bunlar; sınıf ortamının fiziksel düzeni, plan-program, sınıfta ilişkilerin düzenlenmesi, davranış düzenlemeleri ve süre kullanımına ilişkin etkinliklerdir. Lemlech'e göre (1991) sınıf yönetimi; sınıf yaşamının düzenlenmesi, öğretimin programlanması, prosedürlerin ve kaynakların organize edilmesi, etkililiği en üst düzeye çıkarabilmek için sınıf çevresinin düzenlenmesi, öğrenci gelişimine rehberlik edilmesi ve sınıfta oluşabilecek potansiyel problemlerin önceden tahmin edilerek önlemler alınması süreçlerinden oluşmaktadır. Bir başka sınıflandırmaya göre sınıf yönetimi içerik olarak bünyesinde, sınıfta öğrenmeye uygun bir ortamın oluşturulmasını, fiziksel düzenlemeleri, öğretimin akışını ve zamanın yönetimini, sınıf ortamında ilişkilerin belirli kurallar çerçevesinde belirlenmesini, iletişimin düzenlenmesini ve motivasyonun sağlanmasını bulundurmaktadır (Karip, 2002).

Okul öncesi dönem, çocukların öğrenim yaşamlarının ilk basamağı ve okula karşı olumlu tutum geliştirmede kritik bir dönemdir. Ayrıca, okul öncesi eğitim ilkökula geçişte bir köprü özelliği taşımakta, eğitim programı devam eden etkinliklerden oluşmakta ve çocuklar ara verilmeksizin gün boyunca öğretmenle birlikte olmaktadır. Bu nedenle okul öncesi öğretmenin etkili sınıf yönetimi becerilerine sahip olması daha fazla önem kazanmaktadır (Jacobson, 2003). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri üzerinde aynı zamanda eğitim ortamı, okulun işleyişi, aile katılım çalışmaları ve okulda uygulanan eğitim programının da etkili olduğu gözlenmiştir (Akar ve diğerleri, 2010; Tal, 2010).

Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ilgili alan yazında farklı boyutlarıyla incelenmiştir. Nur (2012) yaptığı çalışmada okul öncesi öğretmenin çalıştığı kurumdaki iklimin destekleyici, mesleki dayanışmacı ve samimi bir tutum benimsemesinin okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerini olumlu yönde etkilediğini, okul öncesi öğretmenlerinin demografik özelliklerinin sınıf yönetimi becerileri üzerinde etkisinin olmadığını tespit etmiştir. Yapılan bir başka

araştırmaya göre (Yeşilay Daşiran, 2013) okul öncesi eğitim öğretmenlerin hizmet içi eğitim almalarının ve mesleki becerilerinin geliştirilmesi için alınan eğitimin sınıf yönetimi becerileri üzerinde olumlu etkisinin olduğu saptanmıştır. Dinçer ve Akgün (2015) yaptıkları araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri öğretmenlerin öğrenim düzeyine, sınıfta yardımcı personel bulunma durumuna ve öğretmenlerin çalışma sürelerine göre anlamlı farklılık göstermezken öğretmenin yaşına, mezun olunan okul türüne, öğretmenlik deneyimlerine ve statüsüne, sınıftaki çocuk sayısına ve çocukların yaşına göre anlamlı farklılık gösterdiğini bulgulamışlardır. Öğretmenlerin yeterliliklerinin sınıf yönetimi becerileri üzerinde belirleyici etkisinin olduğunu bulgulayan çalışmalar da söz konusudur (Degol ve Bachman, 2015; Denizel Güven ve Cevher, 2005).

1.2. Araştırmanın Amaç ve Alt Amaçları

Bu araştırma okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerini incelemek amacıyla yapılmıştır. Bu temel amaca bağlı olarak alt amaçlar aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

1. Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri yaşa göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
2. Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri çalışılan kurum türüne göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
3. Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri medeni duruma göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
4. Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri gelir düzeyine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
5. Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri görevdeki kadro durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
6. Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri eğitim durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
7. Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri mesleki kıdeme göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
8. Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri sınıflarında bulunan öğrenci sayısına göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
9. Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri sınıf yönetimine yönelik eğitim alma durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

II. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve çözümlenmesi hakkında bilgi verilmiştir.

2.1. Araştırmanın Modeli

Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelemek amacıyla yapılan bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 2009).

2.2. Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini Türkiye’de okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapmakta olan okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırma örneklemini ise 2016-2017 eğitim öğretim yılının güz döneminde İstanbul, Yalova, Trabzon, Afyon, Bursa, Kayseri, Tekirdağ, Sakarya, İzmit, İzmir, Antalya, Adana, Ordu, Batman ve Mardin olmak üzere toplam 15 ildeki devlet ve özel okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapmakta olan tesadüfi örnekleme metoduyla seçilmiş toplam 300 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak “Kişisel Bilgi Formu”, ve “Sınıf Yönetimi Beceri Düzeyi Ölçeği” kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu: Bu form okul öncesi öğretmenlerinin yaş, cinsiyet, çalışmakta olduğu kurum türü, medeni durumu, gelir durumu, görevdeki kadro durumu, eğitim durumu, kıdem yılı, sınıfta bulunan öğrenci sayısı, sınıf yönetimine yönelik eğitim alıp almama durumu ile ilgili bilgi edinmek amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır.

Sınıf Yönetimi Beceri Düzeyi Ölçeği (SYBDÖ): Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri düzeylerini saptamak için Denizel Güven ve Cevher’in (2005) geliştirdikleri ve geçerlik güvenilirlik

çalışmasını yaptıkları Sınıf Yönetimi Beceri Düzeyi Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 4'lü likert tipinde hazırlanmıştır ve 40 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirliği analizinde Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı .82 olarak bulunmuştur. Güvenirlik için ayrıca iki yarım test güvenilirliği (split-half) analizleri yapılmıştır. Elde edilen bulgular, testin iki yarım arasındaki Spearman Brown korelasyon katsayısının .84 olduğunu göstermiştir. Bu sonuç testin her iki yarısının da aynı özelliği ölçtüğünü göstermektedir. Bu katsayılar, yüksek bir güvenilirliği ifade etmektedir ve ölçeği oluşturan maddelerin benzeşikliğini göstermektedir. Ölçeğin faktör yapısı, ana-bileşenler yöntemiyle (pricipalscomponents analysis) analiz edilmiş ve elde edilen eigen değeri ölçeğin tek boyutlu varsayılabilirliğini göstermiştir (Denizel-Güven, Cevher, 2005).

2.4. Verilerin Toplanması

İstanbul, Yalova, Trabzon, Afyon, Bursa, Kayseri, Tekirdağ, Sakarya, İzmit, İzmir, Antalya, Adana, Ordu, Batman ve Mardin olmak üzere 15 ildeki devlet ve özel anaokullarında ve ilkokulların anasınıflarında görev yapmakta olan ve tesadüfi örnekleme metoduyla seçilmiş 400 öğretmene ulaşılarak veriler toplanmıştır. Toplanan verilerde yapılan incelemeler sonucu eksik doldurulmuş geçersiz formlar değerlendirme dışı bırakılmıştır. Bu işlem sonrası toplam 300 okul öncesi öğretmeninden toplanan veriler analiz edilmek üzere değerlendirmeye alınmıştır.

2.5. Verilerin Çözümlemesi

Araştırmada elde edilen verilerin çözümlemeleri SPSS.20 programı kullanılarak yapılmıştır. Araştırmanın alt amaçlarına uygun olarak aşağıdaki istatistiksel işlemler yapılmıştır.

Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin yaşa ve mesleki kıdeme göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla ANOVA testi, kurum türüne, medeni duruma ve sınıf yönetimiyle ilgili eğitim alıp almama durumuna göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla Bağımsız Grup T Testi, gelir durumuna, görevdeki kadro durumuna, eğitim durumuna ve sınıftaki öğrenci sayısına göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla Kruskal Wallis-H Testi kullanılmıştır.

III. BULGULAR

Araştırmadan elde edilen bulgular alt amaçlar çerçevesinde tablolar halinde aşağıda sunulmuştur.

3.1. Birinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt amacı okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin yaşa göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemeye yöneliktir. Aşağıda, birinci alt amaca ilişkin bulgular tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 1. Okul Öncesi Öğretmenlerinin SYBDÖ'den Aldıkları Puanların Yaşa Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Ölçek	f . \bar{X} ve ss Değerleri			ANOVA Sonuçları						
	Grup	N	\bar{X}	ss	Var.K.	KT	Sd	KO	F	P
SYBDÖ	20-24	136	124,03	7,728	G.Arası	154,552	3	51,517	,901	,441
	25-29	81	124,86	7,513	G. İçi	16923,034	296	57,172		
	30-34	46	125,89	8,314	Toplam	17077,587	299			
	35 ve üstü	37	125,54	5,858						
	Toplam	300	124,73	7,557						

Tablo 1'de görüldüğü üzere katılımcıların SYBDÖ'den aldıkları puanlarının yaşa göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır (F=.901; p>.05).

3.2. İkinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt amacı okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin çalışılan kurum türüne göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemeye yöneliktir. Aşağıda, ikinci alt amaca ilişkin bulgular tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 2. Okul Öncesi Öğretmenlerinin SYBDÖ'den Aldıkları Puanların Çalışılan Kurum Türüne Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Bağımsız Grup T Testi Sonuçları

Ölçek	Çalışılan kurum türü	N	\bar{X}	SS	Sh_x	T Testi		
						t	Sd	P
SYBDÖ	Devlet	97	123,94	7,250	,736	-1,277	199,540	,203
	Özel	203	125,10	7,689	,540			

Tablo 2 incelendiğinde, Sınıf Yönetimi Beceri Düzeyi Ölçeği (SYBDÖ)' nde grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (t=-1,277; p>.05).

3.3. Üçüncü Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt amacı okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin medeni duruma göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemeye yöneliktir. Aşağıda, üçüncü alt amaca ilişkin bulgular tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 3. Okul Öncesi Öğretmenlerinin SYBDÖ'den Aldıkları Puanların Medeni Duruma Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Bağımsız Grup T Testi Sonuçları

Ölçek	Medeni durum	N	\bar{X}	SS	Sh_x	T Testi		
						t	Sd	P
SYBDÖ	Evli	113	124,60	7,317	,688			,822
	Bekar	187	124,80	7,717	,564	-,225	246,185	

Tablo 3 incelendiğinde, SYBDÖ'de grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($t=-,225$; $p>.05$).

3.4. Dördüncü Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt amacı okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin gelir düzeyine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemeye yöneliktir. Aşağıda, dördüncü alt amaca ilişkin bulgular tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 4. Okul Öncesi Öğretmenlerinin SYBDÖ'den Aldıkları Puanların Gelir Düzeyine Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Kruskal Wallis-H Test Sonuçları

Ölçek	Sınıf	N	Sıra Ort.	SD	X^2	P
SYBDÖ	düşük	38	171,58			
	orta	250	146,73			
	yüksek	12	162,33	2	2,945	,229
	Toplam	300				

Tablo 4 incelendiğinde; okul öncesi öğretmenlerinin gelir düzeyi değişkenine göre SYBDÖ'den aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı bulunmadığı görülmektedir. ($X^2=2,945$; $p>.05$).

3.5. Beşinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt amacı okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin görevdeki kadro durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemeye yöneliktir. Aşağıda, beşinci alt amaca ilişkin bulgular tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 5. Okul Öncesi Öğretmenlerinin SYBDÖ'den Aldıkları Puanların Kadro Durumuna Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Kruskal Wallis-H Test Sonuçları

Ölçek	Sınıf	N	Sıra Ort.	SD	X^2	P
SYBDÖ	Devlet anaokulunda kadrolu	44	146,63			
	Devlet anaokulunda ücretli	51	128,02			
	Devlet anaokulunda sözleşmeli	5	183,70	3	5,135	,162
	Özel anaokulunda sözleşmeli	200	156,26			
	Toplam	300				

Tablo 5 incelendiğinde; okul öncesi öğretmenlerinin gelir düzeyi değişkenine göre SYBDÖ'den aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı bulunmadığı görülmektedir ($X^2=5,135$; $p>.05$).

3.6. Altıncı Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın altıncı alt amacı okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin eğitim durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemeye yöneliktir. Aşağıda, altıncı alt amaca ilişkin bulgular tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 6. Okul Öncesi Öğretmenlerinin SYBDÖ'den Aldıkları Puanların Eğitim Durumuna Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Kruskal Wallis-H Test Sonuçları

Ölçek	Sınıf	N	Sıra Ort.	SD	X^2	P
SYBDÖ	lise çocuk gelişimi	57	155,32			
	önlisans çocuk gelişimi	133	156,13			
	lisans çocuk gelişimi	12	186,75	4	5,860	,210
	lisans okul öncesi öğretmen	84	134,32			
	diğer	14	143,43			
	Toplam	300				

Tablo 6 incelendiğinde; okul öncesi öğretmenlerinin gelir düzeyi değişkenine göre SYBDÖ'den aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı bulunmadığı görülmektedir ($X^2=5,860$; $p>.05$).

3.7. Yedinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın yedinci alt amacı okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin mesleki kıdeme göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemeye yöneliktir. Aşağıda, yedinci alt amaca ilişkin bulgular tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 7. Okul Öncesi Öğretmenlerinin SYBDÖ'den Aldıkları Puanların Mesleki Kıdeme Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Ölçek	Grup	<i>f . X̄ ve ss Değerleri</i>				ANOVA				
		N	\bar{X}	ss	Var.K.	KT	Sd	KO	F	P
SYBDÖ	0-11 ay	58	122,84	6,550	G.Arası	602,120	4	150,530	2,695	,031*
	1-3 yıl	96	124,54	8,033	G. İçi	16475,467	295	55,849		
	4-6 yıl	65	124,25	7,069	Toplam	17077,587	299			
	6-9 yıl	32	125,53	9,225						
	10 yıl ve üzeri	49	127,43	6,557						
	Toplam	300	124,73	7,557						

Tablo 7'de görüldüğü üzere katılımcıların, SYBDÖ'den aldıkları puanlarının mesleki kıdeme göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur. ($F=2.695$; $p<.05$),

Bu işlemin ardından ANOVA sonrası belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analiz tekniklerine geçilmiştir. ANOVA sonrası hangi post-hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olup olmadığı hipotezi sınanmış, varyansların homojen olduğu saptanmıştır ($LF=1,435$; $p>.05$). Bunun üzerine varyansların homojen olması durumunda yaygınlıkla kullanılan Scheffe çoklu karşılaştırma tekniği tercih edilmiştir. Scheffe testinin tercih edilmesinin nedeni testin alpha tipi hataya karşı duyarlı olmasıdır. Gerçekleştirilen Scheffe çoklu karşılaştırma analizi sonuçları aşağıda tablo halinde sunulmuştur

Tablo 7.1. Okul Öncesi Öğretmenlerinin SYBDÖ'den Aldıkları Puanların Mesleki Kıdeme Göre Gruplar Arasında Farklılaşıp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Scheffe Testi Sonuçları

(I) Sınıf	(J) Sınıf	\bar{x}_i	Sh_{ij}	p
0-11 ay	1-3 yıl	-1,697	1,243	,761
	4-6 yıl	-1,401	1,350	,898
	6-9 yıl	-2,686	1,646	,616
	10 yıl ve üzeri	-4,584	1,450	,043*
1-3 yıl	0-11 ay	1,697	1,243	,761
	4-6 yıl	,296	1,200	1,000
	6-9 yıl	-,990	1,525	,981
	10 yıl ve üzeri	-2,887	1,312	,306
4-6 yıl	0-11 ay	1,401	1,350	,898
	1-3 yıl	-,296	1,200	1,000
	6-9 yıl	-1,285	1,614	,959
	10 yıl ve üzeri	-3,182	1,414	,283
6-9 yıl	0-11 ay	2,686	1,646	,616
	1-3 yıl	,990	1,525	,981
	4-6 yıl	1,285	1,614	,959
	10 yıl ve üzeri	-1,897	1,699	,870
10 yıl ve üzeri	0-11 ay	4,584	1,450	,043*
	1-3 yıl	2,887	1,312	,306
	4-6 yıl	3,180	1,414	,283
	6-9 yıl	1,897	1,699	,870

Tablo 7.1'de görüldüğü üzere, okul öncesi öğretmenlerinin SYBDÖ puanlarının mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek amacıyla yapılan Scheffe analizi

sonucunda söz konusu farklılık mesleki kıdemi 0-11 ay olan grupla mesleki kıdemi 10 yıl ve üzeri olan grup arasında mesleki kıdemi 10 yıl ve üzeri olan grup lehine $p < .05$ düzeyinde gerçekleştiği saptanmıştır. Diğer grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılıklar anlamlı bulunmamıştır.

3.8. Sekizinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın sekizinci alt amacı okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin sınıftaki öğrenci sayısına göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemeye yöneliktir. Aşağıda, sekizinci alt amaca ilişkin bulgular tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 8. Okul Öncesi Öğretmenlerinin SYBDÖ'den Aldıkları Puanların Sınıftaki Öğrenci Sayısına Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Kruskal Wallis-H Test Sonuçları

Ölçek	Sınıftaki öğrenci sayısı	N	Sıra Ort.	SD	X ²	P
SYBDÖ	10-15	135	150,55			
	16-20	92	146,51			
	21-25	60	149,98	3	1,771	,621
	26 ve üzeri	13	180,65			
	Toplam	300				

Tablo 8 incelendiğinde; okul öncesi öğretmenlerinin sınıftaki öğrenci sayısı değişkenine göre SYBDÖ'den aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı bulunmadığı görülmektedir ($X^2=1,771$; $p > .05$).

3.9. Dokuzuncu Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın dokuzuncu alt amacı okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin sınıf yönetimine yönelik eğitim alıp almama durumuna göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemeye yöneliktir. Aşağıda, dokuzuncu alt amaca ilişkin bulgular tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 9. Okul Öncesi Öğretmenlerinin SYBDÖ'den Aldıkları Puanların Sınıf Yönetimine Yönelik Eğitim Alıp Almama Durumuna göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Bağımsız Grup T Testi Sonuçları

Ölçek	Sınıf yönetimi ile ilgili eğitim aldınız mı?	N	\bar{X}	SS	Sh _g	T Testi		
						t	Sd	P
SYBDÖ	Evet	138	125.10	7.509	.639	.792	298	.429
	Hayır	162	124.41	7.607	.598			

Tablo 9 incelendiğinde, SYBDÖ'de grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. ($t=.792$; $p > .05$).

IV. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu çalışmada okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri çeşitli değişkenlere göre incelenmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlardan ilki şöyledir: Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri yaşa göre farklılaşmamaktadır. Yılmaz ve Aydın (2015), Komitoğlu (2009), Akkaya (2011), Söylemez (2008) ve Kaya'nın (2008) yaptığı araştırmanın sonucu bu bulguyu desteklerken, alan yazında bu bulgudan farklı sonuca ulaşılmış araştırmalara da rastlanmıştır. Koçoğlu (2013), 'İlkokullardaki Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerinin Çok Boyutlu Olarak İncelenmesi' başlıklı tez çalışmasında sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin yaşa göre farklılaştığı sonucuna ulaşmıştır. Buna göre; 41-50 yaş grubundaki öğretmenlerin sınıf yönetim becerilerinin 31- 40 yaş grubunda olan öğretmenlere göre anlamlı derecede yüksek olduğunu tespit etmiştir. Dinçer ve Akgün (2015), Özgün (2008), Terzi (2002), Erol (2006), İlgar (2007) ve Durğun (2010)'un araştırmalarında da öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin yaşa göre farklılaştığı tespit edilmiştir. Bu durum öğretmenlerin yaşa bağlı olarak hem öğretmenlik yaşantılarında hem de kişisel yaşamlarındaki deneyimlerinin artmasıyla sınıf yönetimi becerilerinin de arttığı şeklinde yorumlanabilir. Bu durumda yaşa bağlı olarak öğretmenlik deneyimi çok olan öğretmenlerin sınıf yönetim becerilerinin yüksek olabileceği söylenebilir.

Araştırmadan elde edilen bir diğer sonuca göre okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri çalıştıkları kurum türüne göre farklılaşmamaktadır. Söylemez (2008), Komitoğlu (2009) ve Korkmaz (2007), yaptıkları araştırma sonuçları bu bulguyu destekler niteliktedir. Bu durum, öğretmenlerin çalıştıkları kurum türünün değil, aldıkları eğitim ve mesleki deneyimlerinin sınıf yönetimi becerileri üzerinde daha etkili olabileceği şeklinde yorumlanabilir.

Araştırmanın bir diğer sonucuna göre okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri medeni duruma göre farklılaşmamaktadır. Adıgüzel (2016), Zengin Bağcı (2010), Komitoğlu (2009),

Söylemez (2013), Durğun (2010), Korkmaz (2007) ve Koçoğlu'nun (2013) yaptıkları araştırmalarda bu araştırmanın bulgusuna benzer sonuca ulaşılmış ve sınıf yönetimi becerilerinin medeni duruma göre farklılaşmadığı saptanmıştır. Bu durum, öğretmenlerin bekar olma evlilik, boşanma gibi durumlarının mesleki profesyonelliklerinin belirleyicisi olmadığını göstermektedir.

Araştırmada ulaşılan bir diğer sonuca göre okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin gelir düzeyine ve görevdeki kadro durumuna göre farklılaşmadığı saptanmıştır. Gelir düzeyi ve kadro durumu çalışan yetişkin bireylerin yaşam standardını ve yaşam doyumunu belirleyen önemli unsurlardır. Buna rağmen öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin gelir düzeyine ve görevdeki kadro durumuna göre farklılaşmaması, sınıf yönetimi becerilerinin kişisel yetenek, yetiştirilme tarzı ve mesleğini severek yapıyor olma ile ilgili olabileceği fikrini akla getirmektedir.

Araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin eğitim durumuna göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Dinçer ve Akgün (2015) ve Sucuoğlu, Ünsal ve Özokçu (2004)'nun yaptığı araştırma bulguları bu araştırmanın sonucu ile paralellik göstermektedir. Bundan farklı olarak Tunca (2010), Yeşilyurt ve Çankaya (2008) ve Denizel-Güven ve Cevher (2005) ise yaptıkları araştırmada öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin eğitim durumuna göre farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum, öğretmenlerin sınıf yönetim becerileri üzerinde eğitimden ziyade mesleki deneyim ve sınıf yönetimine ilişkin sahip olunan kişisel yeteneklerin daha etkili olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin mesleki kıdeme göre farklılaştığı saptanmıştır. Buna göre mesleki kıdemi 10 yıl ve üzeri olan okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri, mesleki kıdemi 0-11 ay arasında olan okul öncesi öğretmenlerinden daha yüksektir. Korkut ve Babaoğlu (2010), Erol (2006), Yeşilyurt ve Çankaya (2008), Özgün (2008), Komitoğlu (2009), İlhan (2011), İlgar'ın (2007) Korkut (2009) ve Akın (2006) yaptıkları araştırmalarda bu bulguyla paralel sonuçlara ulaşılmışlardır. Bundan farklı olarak Adıgüzel (2016), Çelik (2006), Kaya (2008), Koçoğlu (2013), Yaşar (2008), Söylemez (2008), Akkaya (2011), Turla, Şahin ve Avcı (2001), Denizel Güven ve Cevher (2005), Yılmaz ve Aydın (2015) öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin mesleki kıdeme göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmışlardır. Mesleki kıdem arttıkça sınıf yönetimi becerilerinin de artması beklenen bir sonuçtur. Bu araştırma da dahil pek çok araştırma bu sonuca ulaşılmışken bundan farklı sonuçlara ulaşılan çalışmaların söz konusu olması, araştırmalarda seçilen örneklem grubunun özelliği ile ilişkili olabilir. Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin sınıfta bulunan öğrenci sayısına göre farklılaşmadığı saptanmıştır. Denizel Güven ve Cevher (2005), Koçoğlu (2013) ve Durğun (2010) ve Yaşar'ın (2008) yaptıkları araştırmada da benzer sonuca ulaşılmıştır. İlgar (2007) tarafından yapılan araştırmada ise bu araştırmada ulaştığımız sonuçtan farklı olarak sınıf mevcudunun 20'den fazla olması durumunda, öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin istatistiksel olarak negatif yönde farklılaştığı belirlenmiştir. Ercoşkun (2011)'un araştırmasındaki bulgulara göre sınıf yönetiminde öğrenci sayısı arttıkça öğretmenin performansının düştüğü belirlenmiştir. Erol (2006) ise araştırmasındaki bulgulara göre sınıf yönetimi becerisinin 31-40 kişilik sınıflarda daha yüksek olduğunu belirtmiştir. Dinçer ve Akgün (2015)'ün yaptığı araştırmada sınıftaki öğrenci sayısına göre öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin farklılaştığı, sınıfta 16 ve üzeri çocuk bulunan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin, 15 ve daha az çocuk bulunan öğretmenlerden daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Görüldüğü üzere konuyla ilgili yapılan araştırmalarda birbirinden farklı sonuçlara ulaşılmıştır. Bu durum, incelenen örneklem gruplarındaki farklılıklardan kaynaklanıyor olabilir. Okul öncesi öğretmenleri açısından değerlendirildiğinde, sınıftaki öğrencilerin 3-6 yaş arası olduğu dikkate alınırsa sınıf mevcudu arttıkça sınıf yönetiminin daha zor olacağı düşünülebilir. Bu da öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin daha yüksek olmasını gerektirebilir.

Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin sınıf yönetimine yönelik eğitim alıp alma durumuna göre farklılaşmadığı saptanmıştır. (Koçoğlu (2013), Çelik (2006), Kaya (2008) ve Durğun (2010)'un araştırmaları da bu sonucu desteklemektedir. Bu durum, sınıf yönetimi ile ilgili verilen eğitimlerin niteliği ve mahiyeti ile ilgili görülebilir ve öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin artırılmasına yönelik eğitimlerin teorik içerikten çok pratik/uygulama destekli içerikte yapılması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

KAYNAKLAR

- ADIGÜZEL, İ. (2016), “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri İle Tükenmişlik Düzeyleri Arasındaki İlişki”, *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*, yüksek lisans tezi, Rize.
- AKAR, H., TANTEKİN ERDEN, F., TOR, D. ve ŞAHİN, İ.T. (2010). “Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Yaklaşımları ve Deneyimlerinin İncelenmesi”, *İlköğretim Online*, Cilt 9, Sayı 2, s.792-806.
- AKIN, U. (2006), “Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri İle İş Doyumları Arasındaki İlişki”, *Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, yüksek lisans tezi, Tokat.
- AKKAYA, M. (2011), “Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri İle Mizah Tarzları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (İstanbul İli Şişli İlçesi Örneği)”, *Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*, yüksek lisans tezi, İstanbul.
- AVCI, S.S. (2011), *Okul Öncesi Eğitimde Programın Sınıf Yönetimine Etkisi. Okul Öncesi Eğitimde Sınıf Yönetimi*. (ss. 93-108), (Edt. Uyanık Balat, G. ve Bilgin, H.), Eğitim Kitap, Ankara.
- BAŞAR, H. (1999), *Sınıf Yönetimi*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- CELEP, C. (2004), *Sınıf Yönetimi ve Disiplini*, Anı Yayıncılık, Ankara.
- ÇALIK, T. (2012), *Sınıf Yönetimiyle İlgili Temel Kavramlar*, (Edt. Küçükahmet, L.), Sınıf Yönetimi (ss.1-16), Pegem Akademi, Ankara.
- ÇELİK, N.A. (2006), “İlköğretim Okullarında Görevli Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Algıları (Denizli İli Örneği)”, *Eskişehir Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, yüksek lisans tezi, Eskişehir.
- DEGOL, J. L., & BACHMAN, H. J. (2015), “Preschool Teachers’ Classroom Behavioral Socialization Practices and Low-Income Children’s Self-Regulation Skills”, *Early Childhood Research Quarterly*, Volume 31, Number 2, p.89-100.
- DENİZEL-GÜVEN, E. ve CEVHER, F. N. (2005), “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi”, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 2, Sayı 18, ss.1–22.
- DİNÇER, Ç. ve AKGÜN, E. (2015), “Okul Öncesi Öğretmenleri için Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerinin Çeşitli Değişkenlerle İlişkisi”, *Eğitim ve Bilim Dergisi*, Cilt 40, Sayı 177, ss.187-201.
- DURĞUN, B. (2010), “Sınıfında Kaynaştırma Öğrencisi Bulunan Sınıf Öğretmenlerinin, Sınıf Yönetimi Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi (Sancaktepe İlçesi Örneği)”, *Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, yüksek lisans tezi, İstanbul.
- ERCOŞKUN, M. H. (2011), “Etkili Sınıf Yönetimi Oluşturmada Sınıf Öğretmenlerinin Yeni Rollerinin İncelenmesi”, *Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, doktora tezi, Erzurum
- EROL, Z. (2006), “Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Uygulamalarına İlişkin Görüşleri”, *Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*, yüksek lisans tezi, Afyonkarahisar.
- GÜNDÜZ, H. B. (2004), *Eğitim Okul ve Sınıf Yönetimi*. (Edt. Şule Erçetin, Çağatay Özdemir), Asil Yayın Dağıtım, Ankara,
- İLGAR, L. (2007), “İlköğretim Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri Üzerine Bir Araştırma”, *İstanbul Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, yüksek lisans tezi, İstanbul.
- İLHAN, S. (2011), “İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin Uygulamaya Dayalı Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Geliştirme Becerileri İle Sınıf Yönetimi Becerileri Arasındaki İlişki”, *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, yüksek lisans tezi, Afyon.
- İPŞİR, D. (2002), “Sınıf Yönetiminde Öğrencilerle Sağlıklı İletişim Kurabilmenin ve Olumlu Sınıf Ortamı Yaratmanın Rollerini”, *Milli Eğitim*, Sayı 153-154, ss.86-97.
- JACOBSON, L. (2003), “Early Years”, *Education Week*, Volume 23, Number 15, p.6-11.
- KARASAR, N. (2009), *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Nobel Yayınları, Ankara.
- KARİP, E. (2002), *Sınıf Yönetimi ve Disiplini*, (Edt. Emin Karip), Pegem A Yayıncılık, Ankara
- KAYA, G. (2008), “Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Yeterliliklerine İlişkin Yönetici, Öğretmen ve Öğrencilerin Görüşlerinin Değerlendirilmesi”, *Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, yüksek lisans tezi, İstanbul.
- KOÇOĞLU, A.M. (2013), “İlkokullardaki Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerinin Çok Boyutlu Olarak İncelenmesi (İstanbul İli Sancaktepe Örneği)”, *Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Yönetimi Ve Denetimi Anabilim Dalı*, yüksek lisans tezi, İstanbul.

- KOMİTOĞLU, D. (2009), “Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri İle Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”, *Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, yüksek lisans tezi, İstanbul.
- KORKUT, K. (2009), “Sınıf Öğretmenlerinin Öz Yeterlik İnançları İle Sınıf Yönetimi Beceri Algıları Arasındaki İlişki”, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*, yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Burdur.
- KORKUT, K. ve BABAOĞLAN, E. (2010), “Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerisi”, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 2, Sayı 26, ss.146-156.
- KORKMAZ, A. (2009), *Sınıf Organizasyonu, Sınıf yönetimi*, (Edt. L. Küçükahmet, (10.Baskı), Pegem Akademi Yayınları, s. 277-294, Ankara.
- MANNING, M.L., BUCHER, K.T. (2013), *Classroom Management: Models, Applications, and Cases*, (Third edition), Pearson & Merrill Prentice Hall, Upper Saddle River, NJ.
- NUR, İ. (2012), “Anaokullarında Örgüt İklimi İle Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Malatya İli Örneği”, *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, yüksek lisans tezi, Malatya.
- ÖZGÜN, E. (2008), “İlköğretim Birinci Kademe Öğretmelerinin İş Motivasyonları İle Sınıf Yönetim Becerilerini Algılama Düzeyleri Arasındaki İlişki”, *Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, yüksek lisans tezi, İstanbul.
- RAVER, C. C., JONES, SS. M., LI-GRINING, C., ZHAI, F., BUB, K. ve PRESSLER, E. (2011), “CSRPs Impact On Low-Income Preschoolers’ Preacademic Skills: Self-Regulation as a Mediating Mechanism”, *Child Development*, 82(1), p.362-378.
- SADIK, F. (2006), “Öğrencilerin İstenmeyen Davranışları ve Bu Davranışlarla Baş Edilme Stratejilerinin Öğretmen, Öğrenci, Veli Görüşlerine Göre İncelenmesi ve Güvengen Disiplin Modeli Temel Alınarak Uygulanan Eğitim Programının Öğretmenlerin Baş Etme Stratejilerine Etkisi”, *Çukurova Üniversitesi*, doktora tezi, Adana.
- SANFORD, J.P. & EMMER, E.T. (1987), *Understanding Classroom Management: An Observation Guide*, Allyn and Bacon, Boston.
- SÖYLEMEZ, Ö.Z. (2013), “İşitme Engelli Okullarında Çalışan Öğretmenlerin Empati Eğilimleri İle Sınıf Yönetim Becerileri Arasındaki İlişki”, *Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, yüksek lisans tezi, İstanbul.
- SUCUOĞLU, B. (2008), “Okul Öncesi Sınıflarda Kaynaştırma ve Sınıf Yönetimi”, *Çoluk Çocuk Dergisi*, ss.40-45.
- SUCUOĞLU, B., ÜNSAL, P. ve ÖZOKÇU O. (2004), “Kaynaştırma Sınıfı Öğretmenlerinin Önleyici Sınıf Yönetimi Becerilerinin İncelenmesi”, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, Cilt 5, Sayı 2, s.51-64.
- TAL, C. (2010), “Case Studies to Deepen Understanding and Enhance Classroom Management Skills in Preschool Teacher Training”, *Early Childhood Education Journal*, Volume 38, p.143-152.
- TERZİ, A.R. (2002), “Sınıf Yönetimi Açısından Etkili Öğretmen Davranışları”, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı 155, s.162-169.
- THOMPSON, J. J. (1994), “Sözcüklere Dökülmeyenler: Sınıfta Sözsüz İletişim, (Çev. Akif Ergin), *Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, Cilt 27, Sayı 2, ss.529-546
- TUNCA, Ö. (2010), “Duygusal Zeka Düzeylerinin Sınıf Yönetimi Becerilerine Etkisi ve Bir Araştırma”, *İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*, yüksek lisans tezi, İstanbul.
- TURLA, A., ŞAHİN, T. F. ve AVCI, N. (2001), “Okul öncesi Öğretmenlerinin Fiziksel Şartlar, Program, Yöntem, Teknik, Sınıf ve Davranış Yöntemi Sorunlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi”, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı 151, ss.95-101
- YAŞAR, S. (2008), “İlköğretim Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Yaklaşımları”, *Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*, yüksek lisans tezi, Ankara
- YEŞİLAY DAŞIRAN, T. (2013), “Okul Öncesi Eğitimde Etkili Sınıf Yönetimi Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Hazırlanan Eğitimin Etkililiğinin İncelenmesi”, *Ankara Üniversitesi*, yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara.
- YEŞİLYURT, E. ve ÇANKAYA, İ. (2008), Sınıf Yönetimi Açısından Öğretmen Niteliklerinin Belirlenmesi, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 7, Sayı 23, ss.274-295.

- YILMAZ ve AYDIN (2015), “İlköğretim Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Algılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi”, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 11, Sayı 1, ss.148-164.
- ZENGİN-BAĞCI, P. (2010), “İlköğretim Okullarında Çalışan Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri ve Başa Çıkma Davranışları Arasındaki İlişki (İstanbul İli Kartal İlçesi Örneği)”, *Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Ana Bilim Dalı*, yüksek lisans tezi, İstanbul.